

Soạn bài: Ôn tập và kiểm tra phần tiếng việt

Soạn bài: Ôn tập và kiểm tra phần tiếng việt

I. Kiểu câu: nghi vấn, cầu khiến, cảm thán, trần thuật, phủ định

Câu 1: Nhận diện kiểu câu:

- (1): *Vợ tôi không ác, nhưng thị khổ quá rồi* Là câu trần thuật ghép, vế 1 là dạng câu phủ định.
- (2): *Cái bản tính tốt của người ta bị những nỗi lo lắng, buồn đau, ích kỉ che lấp mất.* Là câu trần thuật đơn.
- (3): *Tôi biết vậy, nên tôi chỉ buồn chứ không giận.* Là câu trần thuật ghép, vế 2 có một vị ngữ phủ định.

Câu 2: Có thể đặt câu nghi vấn diễn đạt nội dung câu đó như sau:

- *Cái bản tính tốt của người ta bị những nỗi lo lắng, buồn đau, ích kỉ che lấp mất hay sao?*
- *Cái bản tính tốt của người ta bị những nỗi lo lắng, buồn đau, ích kỉ che lấp mất đi không?*
- ...

Câu 3: Có thể đặt các câu cảm thán như sau:

- Chao ôi buồn!
- Hôm nay trong mình đẹp quá!
- Hay tuyệt cú mèo!
- Ôi! Vui quá!

Câu 4: Trong đoạn trích:

Tôi bật cười bảo lão (1):

- *Sao cụ lo xa thế (2) ? Cụ còn khoẻ lắm, chưa chết đâu mà sợ (3) ! Cụ cứ để tiền ấy mà ăn, lúc chết hãy hay (4) ! Tội gì bây giờ nhịn đói mà để tiền lại (5) ?*

- *Không, ông giáo ạ (6) ! ăn mãi hết đi thì đến lúc chết lấy gì mà lo liệu (7) ?*

(Nam Cao, Lão Hạc)

- a. Các câu (1), (3), (6) là những câu trần thuật; câu (4) là câu cầu khiến; các câu còn lại là câu nghi vấn.
- b. Câu nghi vấn dùng để hỏi là câu (7).
- c. Câu nghi vấn (2) và (5) không dùng để hỏi. Câu (2) dùng để biểu lộ sự ngạc nhiên. Câu (5) dùng để giải thích.

II. Hành động nói

Câu 1: Điền lần lượt vào bảng các hành động nói tương ứng sau:

STT	Câu đã cho	Hành động nói
1	Tôi bật cười bảo lão:	Trình bày
2	- Sao cụ lo xa thế?	Bộc lộ cảm xúc
3	Cụ còn khoẻ lắm, chưa chết đâu mà sợ!	Nhận định
4	Cụ cứ để tiền ấy mà ăn, lúc chết hãy hay!	Đề nghị
5	Tội gì bây giờ nhịn đói mà để tiền lại!	Trình bày
6	- Không, ông giáo ạ!	Trình bày
7	Ăn mãi hết đi thì đến lúc chết lấy gì mà lo liệu?	Hỏi

Câu 2: 2. Sắp xếp các câu trong bài tập trên vào bảng:

STT	Kiểu câu	Hành động nói được thực hiện	Cách dùng
1	Trần thuật	Trình bày	Trực tiếp
2	Nghi vấn	Bộc lộ cảm xúc	Gián tiếp
3	Trần thuật	Trình bày	Trực tiếp
4	Câu khiến	Đề nghị	Trực tiếp
5	Nghi vấn	Trình bày	Gián tiếp
6	Trần thuật	Trình bày	Trực tiếp
7	Nghi vấn	Hỏi	Trực tiếp

III. Lựa chọn trật tự từ trong câu

Câu 1: Trật tự các từ in đậm được sắp xếp theo thứ tự xuất hiện của cảm xúc và hành động: *kinh ngạc – vui mừng – về tàu vua.*

Câu 2:

- a. Các từ in đậm được sắp xếp để nối kết câu.
- b. Các từ in đậm có tác dụng nhấn mạnh đề tài của câu nói.

Câu 3: Trật từ từ sắp xếp theo câu thứ nhất mang lại hiệu quả về tính nhạc nhiều hơn.